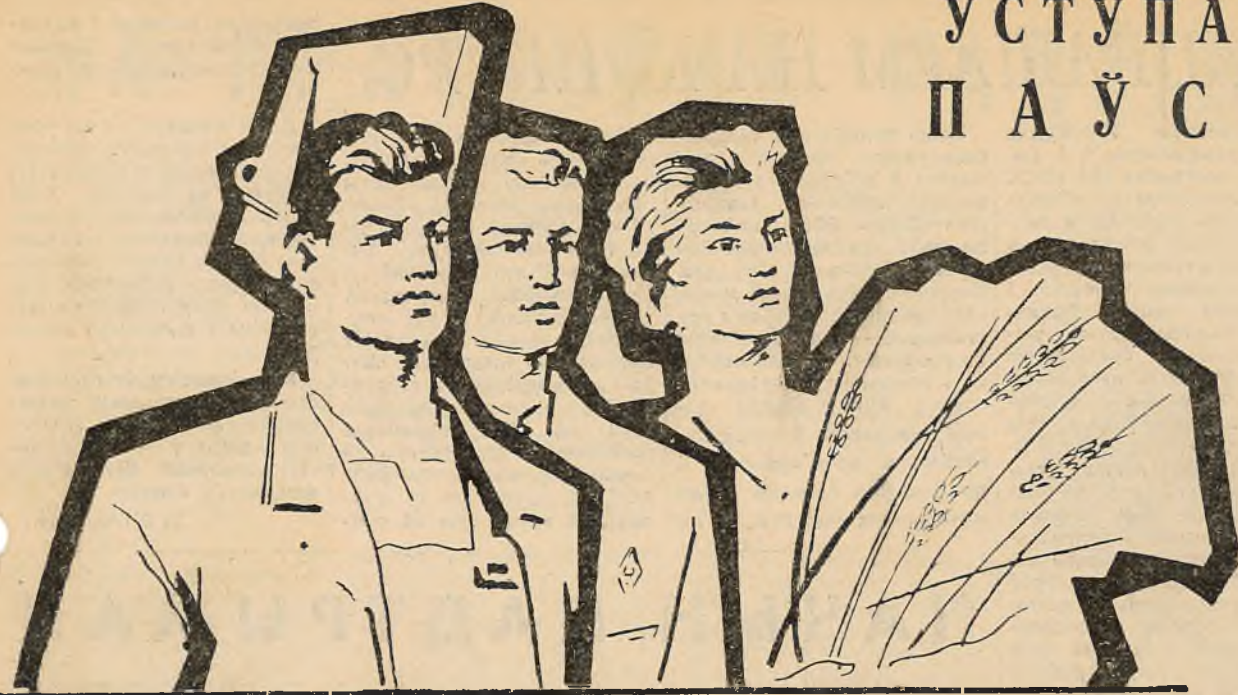

БССР 50 КЛБ

ПАЧАЛАСЯ ПРАКТЫКА

Для некаторых сесія толькі пачалася, а студэнты-выпускнікі юрыдычнага факультэта ўжо здалі апошнія экзамены і раз'ехаліся па розных гарадах на пераддипломную практыку.

Большасць з іх паспяхова вытрымала экзаменацыйныя выпрабаванні.

Добрыя і выдатныя адзнакі гавораць аб добра-сумленнай, упорнай працы, аб непахісным імкненні выкарыстаць час вучобы ва ўніверсітэце з найвялікшай карысцю.

Так, з 22 студэнтаў, што здавалі ў адзін дзень экзамен па міжнароднаму праву прафеса-

ру М. М. Авакаву, ніводзін не атрымаў незадавальняючай адзнакі — толькі выдатныя і добрыя. На выдатна вытрымалі экзамен Людміла Берук, Валянціна Лягун, Леанід Сабалеўскі і іншыя.

У. ШАРАЎ.

Новы год уступіў у свае правы. Адлічваецца гадзіны і дні другога паўстагоддзя нашай рэспублікі, на сцягу якой цяпер ззяюць два ордэны Леніна і ордэн Кастрычніцкай Рэвалюцыі.

З новымі сіламі разам з усім народам прыступіў да выканання велічных планаў 1969 года шматтысячны калектыв універсітэта. Ужо ў першыя дні адчуваецца тая своеасаблівая арганізаванасць, якой заўсёды вылучаўся БДУ.

Арганізавана пачалася экзаменацыйная сесія. Весткі з факультэтаў сведчаць аб тым, што большасць студэнтаў выдатна выконвае свой абавязак перад Радзімай. Шматлікімі пяцёркамі і чацвёркамі радуецца фізікі і матэматыкі, біёлагі і хімікі, філосафы і філолагі. Прыклад у вучобе паказваюць камуністы і камсамольцы.

Арганізавана, актыўна працуе ў гэтыя дні новы састаў партыйнага камітэта, які быў выбраны ў канцы снежня. У партыйным штабе універсітэта вырашаюцца пытанні далейшага паліяпшэння ідэалагічнай і палітыка-выхаваўчай работы, арганізацыі культурнага адпачынку студэнтаў у інтэрнатах.

На паліцах кніжных магазінаў паявіліся новыя кнігі ўніверсітэцкіх аўтараў — «Рэформа і рэвалюцыя» М. Р. Круцко, «Стэфан Руднянскі» А. С. Кляўчэні, «Злачынны пакт» Д. С. Клімоўскага і іншыя. У вучоныя саветы паступілі рукапісы новых, рэкамендаваных да абароны доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый.

Так, ва ўсіх справах наш калектыв робіць цвёрдыя крокі наперад. Перад ім стаяць вялікія задачы, паспяхова выканаць якія можна толькі самаадданай працай кожнага. Неабходна, каб у новым годзе больш баявіта працавалі камсамольскія арганізацыі на факультэтах, студсаветы ў інтэрнатах, факультэцкія прафбюро. Мінулы, юбілейны для рэспублікі год, прынёс многа новага і цікавага ў жыццё студэнцкіх калектываў. Гэты вопыт патрэбна абгульніць, развіць далей. Галоўная ўвага павінна быць звернута на далейшае павышэнне паспяховасці студэнтаў, іх ідэалагічную загартоўку.

Цяпер у студэнтаў — гарачая пара. Паспяхова здаць экзамены і залікі — першасная задача кожнага.

У новым годзе — новых поспехаў!

ПЕРШЫ—ВЫТРЫМАН

Першы і, бадай, самы адказны экзамен у зімовую сесію хімікам другога курса прыйшлося вытрымаць па гісторыі КПСС. Справаздачу у студэнтаў прымаў дацэнт Уладзімір Сяргеевіч Багданаў. Ён жа чытаў лекцыі на гэтым курсе і веў семінарскія заняткі.

Як засвоілі хімікі праграмны матэрыял? Якое ўражанне пакідаюць адказы студэнтаў? Як увагу падрыхтавалася група? — з такімі пытаннямі мы звярнуліся да экзаменатара. Вось што ён паведаміў.

— Да экзамена група рыхтавала адзін са складаных і аб'ёмістых раздзелаў з гісторыі нашай партыі, які вывучаўся на працягу двух апошніх семестраў, — паслярэвалюцыйны перыяд. І без перабольшання можна сказаць: студэнты паспяхова засвоілі праграмны матэрыял. Аб гэтым сведчаць і вынікі іх справаздачы. Судзіце

самі: восем студэнтаў з 28 атрымалі выдатныя адзнакі, 11 — добрыя, 8 — задавальняючыя і толькі адзін — незадавальняючы.

Грунтоўныя веды на экзамене паказалі М. Белаўс, Н. Градкіна, Л. Кушнер, С. Малашка і іншыя. Яны добра ведалі не толькі лекцыйны матэрыял, але свабодна і лагічна маглі карыстацца накопленымі ведамі з першакрыніц. Прыемна адзначыць, што большасць студэнтаў добра засвоіла і матэрыялы апошніх з'ездаў, Пленумаў і рашэнняў нашай партыі. Адным словам, да першага экзамена зімовай сесіі аднесліся сур'ёзна. І, як заўсёды, была пацверджана вывераная ісціна: хто не прапускаў лекцый, старанна і сістэматычна рыхтаваўся да практычных заняткаў, той атрымаў і лепшыя адзнакі.

С. АЛЯКСАНДРАЎ.

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 1 (730)

Пятніца, 10 студзеня 1968 г.

Цана 2 кап.

Год выдання XXII

ЭКЗАМЕН ПРЫМАЕ МАШЫНА

Студэнты бываюць розныя. Толькі экзаменацыйная сесія іх крыху зрушвае, усіх прымушае хвалявацца: выдатнікі — «не атрымаць бы «добра», адстаючага — «ох, каб «добра!»

Ля ўваходу ў аўдыторыю не зразумець, хто больш ведае. Пытанні сыплюцца з розных бакоў, і няма тут розніцы паміж моцнымі і адстаючымі. Кожнаму здаецца, што не ўтрымалася ў памяці нічога, што не хопіць сіл адказаць на адно пытанне, а не толькі на білет. Але, напэўна, пасля здачы, спакойна пазіраючы, як хваляюцца іншыя, будзеш упэўнена даваць парад выкладчыкам...

Па калідоры гістфака прайсці цяжка. Адрозніваць не разбярэш, у якой аўдыторыі прымаюць экзамен. Пайшоў за адным хлопцам — трапіў у невялікую чытальную залу.

— Дзе здаецца? — спытаўся я ў студэнта першага курса гістфака Валодзі Іванова.

— А вось там, насупраць, — кінуў ён і дадаў: — Археалогія. Машина прымае. Першая сесія, ды яшчэ так не-

звычайна пачынаецца.

Прабраўшыся да дзвярэй, я памкнуўся адчыніць. Некалькі галасоў мяне адразу спынілі.

— Чаму без чаргі?

— Што? — толькі і змог спытаць я. — І на экзамен чарга?!

За дзесяціцю сталамі, на якіх стаялі машыны, напружана сядзелі студэнты. Выкладчык, кандыдат гістарычных навук Эдуард Міхайлавіч Загарульскі, праходжаўся па аўдыторыі, час ад часу тлумачыў студэнтам незразумелыя пытанні. А калі я запытаўся, што змянілася пры здачы экзаменаў машынам, ён адказаў:

— Самае галоўнае — ні адзін студэнт не можа цяпер паскардзіцца на неаб'ектыўнасць выкладчыка. Правільна выбераш адказ — выдатная адзнака, не ведаеш — нічым не магу дапамагчы, машыну не ўпросіш. Ды і студэнтаў за той жа прамежак часу можна праэкзаменаваць у некалькі разоў больш. Я толькі запісваю вынікі.

У аўдыторыі стаяла больш 20 машын некалькіх тыпаў. Як адносіцца студэнты да такой формы здачы экзаменаў, я

высветліў у іх саміх.

Прайшоў на свабоднае месца. Перада мною «Мінчанка», а побач светлавалосы хлопец — Валодзя Бараноўскі. На экране дзесяць пытанняў. Вышэй — аконцы, дзе выстаўляецца адзнака: выдатна, добра, задавальняюча і незадавальняюча. Вось адно з пытанняў: «Якому племя належыць гэты пярэсцёлак (побач яго здымак)? Некалькі варыянтаў адказаў: «Вяцічам, радзімічам, палянам, крывічам». Толькі адзін адказ правільны. Пад кожным пытаннем гарыць лямпачка. Націснеш кнопку з правільным адказам, і лямпачка згасе, але пры ўмове, што да трох астатніх яшчэ не дакранаўся. Калі гэтая ўмова парушаецца, пытанне не знікае з экрана: адказ няправільны.

Валодзя прачытаў пытанне, выбраў адказ, цягнуў да кнопкі і ў нерашучасці кладзе руку побач — многае залежыць ад пачатку, — потым, махнуўшы левай, націскае. Святло знікла. Ён задаволеная ўсміхнуўся і пацёр далоні... Другое... Пятае... Сёмае... Адказы правільныя. Раптам у Валодзі разгублены

выгляд... Восьмае не адолеў. Што ж, нічога не выправіш... Два апошнія пытанні вытрыманы з поспехам.

— Вельмі цікава, — гаворыць Валодзя. — Аб'ектыўна. Толькі хвалявацца не трэба.

Да яго падыходзіць Эдуард Міхайлавіч, запісвае вынік адказаў — «добра».

— А ўсё ж сённяшні дзень даволі «ўраджайны» на выдатныя адзнакі. Поўныя адказы далі В. Іванов, А. Літвін і іншыя, — паказвае ведамасць выкладчык. — Праўда, сённяшні са студэнтаў гаворыць, што і машына неаб'ектыўна ацэньвае.

Што ж, розныя характары ў студэнтаў, а мо' і машына мае свой характар.

Я выйшаў з аўдыторыі, і тут мяне акружылі першаккурснікі:

— Што атрымаў? Якія пытанні, тэма?..

І нават: — Якія кнопкі націскаў?

— Здаваў «Мінчанку», — пажартаваў я, нічога супраць не маю. Пакінула добрае ўражанне. З ёй можна гаварыць без хвалявання.

Ул. ШАРПІЛА.

ЦІШЭЙ! ІДУЦЬ ЭКЗАМЕНЫ... Фота І. Аскіркi.

ЛЕНИНСКАМУ ЮБІЛЕЮ — ДАСТОЙНУЮ СУСТРЭЧУ

● ЛЕКТАРЫ ў НОВЫМ ПАХОДЗЕ ● ВОПЫТ ПРАФЕСАРА М. Я. ШКЛЯРА ПАШЫРАЕЦЦА ● «ФІЛАСОФСКІЯ ДАСЛЕДАВАННІ» — НОВАЯ КНІЖКА АСПІРАНТАў ● ЛЁС, ВЫЗНАЧАНЫ САВЕЦКАЙ УЛАДАЙ ● У ДРУЖНАЙ СЯМ'І.

ЗАПРАШАЕМ НА КОНКУРС

Набліжаецца 100-годдзе з дня нараджэння У. І. Леніна. У пастанове ЦК КПСС аб падрыхтоўцы да слаўнага юбілею спецыяльна падкрэсліваецца неабходнасць далейшага павышэння ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню і дзейнасці лекцый. Выконваючы задачы партыі, універсітэцкая арганізацыя лектараў значна палепшыла сваю работу. Яна мела поўнае права звярнуцца да ўсіх вучоных, выкладчыкаў вышэйшых навучальных устаноў Беларусі з заклікам разнастайна сваю працу, расшыраць тэматыку выступленняў, наладжваць часцей калектыўныя выезды лектараў на прадпрыемствы, у калгасы і саўгасы, у падраздзяленні арміі, а таксама прыцягнуць да гэтай работы студэнцкі актыў.

Наша арганізацыя таварыства «Веды» першай уключылася ў аб'яўленыя Прэзідыумам праўлення таварыства «Веды» БССР конкурсы, якія прысвечаны юбілею. Іх два. Першы ставіць сваёй мэтай палепшэнне ўсёй работы арганізацыі — ад пярвічных да гарадскіх, — абагульненне і прапаганду перадавога вопыту. Умовы агляду даволі складаныя. Высокія патрабаванні прад'яўляюцца і да ўзроўню лекцый, і да метадыкі іх чытання, і да

пытанняў арганізацыі ўсёй лекцыйнай прапаганды. Так, прадугледжан абавязковы абмен дакладчыкамі з іншымі калектывамі, выкарыстанне тэхнічных сродкаў, наглядных дапаможнікаў і ілюстрацыйных матэрыялаў. Рэспубліканскі агляд пярвічных, раённых і гарадскіх арганізацый таварыства «Веды» праводзіцца са студзеня 1969 года па красавік 1970 года. Для пярвічных арганізацый устаноўлена 10 першых прэмій (па 100 рублёў), 15 другіх (па 75 рублёў), 20 трэціх (па 50 руб-

лёў), для раённых і гарадскіх — 18 прэмій. Акрамя таго, устаноўлена 500 дыпламаў.

Другі конкурс — на лепшы тэкст лекцыі па грамадска-палітычнай тэматыцы (са студзеня па снежань 1969 года). Пераможцам будуць уручаны дыпламы і грашовыя прэміі. Тэксты лекцый, якія будуць адзначаны, вырашана надрукаваць як матэрыялы ў дапамогу лектарам.

Ва універсітэцкіх лектараў ёсць усе магчымасці заваяваць сваёй працай прызавыя месцы ў рэспубліканскіх конкурсах беларускага таварыства «Веды».

У. БЛАКІТНЫ.

ПАЧЫН ПАДТРЫМАН

У 33-м нумары нашай газеты за мінулы год быў надрукаваны артыкул дацэнта Г. Даўгялы аб цікавым пачыне прафесара кафедры гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў М. Я. Шкляра. У працэсе чытання спецыяльна падрыхтаваў трыццаць дакладчыкаў з ліку студэнтаў па грамадска-палітычнай тэматыцы. Яны ўжо па некалькі разоў выступілі перад мінчанамі з дакладамі «50 год БССР і КПБ», а цяпер рыхтуюць матэрыялы па ленинскай тэматыцы.

Нядаўна кафедра гісторыі філасофіі і логікі абмеркавала выступленне газеты. Прынята рашэнне падтрымаць пачын прафесара М. Я. Шкляра і далей развіць яго вопыт.

Кафедра ўзяла на сябе абавязальства рыхтаваць з ліку студэнтаў дакладчыкаў па актуальных праблемах гісторыі філасофіі, навуковага атэізму, этыкі і эстэтыкі. Падрыхтоўка будзе весціся ў навуковых студэнцкіх гуртках, дзе кожны паглыблена вывучае сваю тэму, падрабязна даследуе літаратуру па сваіх пытаннях, працуе ў архівах.

Добрае рашэнне. Хочацца пажадаць кафедрам поспехаў у гэтай карыснай справе і звярнуцца да студэнтаў: філосафаў, гісторыкаў з заклікам актыўней удзельнічаць у рабоце навуковых гурткоў.

С. РУСАКОВА.

Пры партыйнай групе аспірантаў гістфака створан карэспандэнцкі пункт газеты «Беларускі ўніверсітэт». Сёння мы друкуем першыя падрыхтаваныя ім матэрыялы.

ДАСЛЕДАВАННІ МАЛАДЫХ

Ва ўніверсітэце добрай традыцыяй стала выданне зборнікаў прац маладых вучоных і аспірантаў. У мінулым годзе выйшла кніга з матэрыяламі, якія прысвечаны 50-годдзю Савецкай улады. Цяпер знаходзіцца ў друку зборнік артыкулаў, падрыхтаваных маладымі даследчыкамі да 50-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі.

Зараз на кафедрах марксісцка-ленинскай філасофіі і гісторыі філасофіі вядзецца падрыхтоўка да выдання кнігі «Філасофскія даследаванні». У яе ўвойдуць артыкулы дваццаці трох аўтараў. Гэта ў асноўным плён працы ўчарашніх і сённяшніх аспірантаў. Тэматыка даследаванняў сведчыць, што моладзь вывучае склада-

ныя і актуальныя праблемы сучаснай філасофіі. Так, з цікавай працай выступае выкладчык А. Г. Клячкоў — ён сабраў, абагульніў і прааналізаваў мала вядомы матэрыял па тэме «Абарона бальшавікамі Беларусі марксісцка-ленинскіх ідэй аб суадносінах класавых і нацыянальных задач пралетарыята ў сацыялістычнай рэвалюцыі (1917—1920 гг.)».

Аспірант з гэтай жа кафедры — гісторыі філасофіі і логікі — С. Д. Шаш выступае з цікавымі думкамі і прапановамі па пытанню, якое ў апошнія гады выклікае гарачыя спрэчкі. Гэта праблема генезісу філасофскага працэсу. Сваё выступленне аспірант кафедры марксісцка-ленинскай філасофіі С. А. Габ-

русевіч прысвечвае тэме «У. І. Ленін аб спецыфіцы пазнання сацыяльных з'яў».

Некалькі год вядзе даследаванні па пытаннях метадалогіі Л. С. Трэпава. У новую кнігу яна падрыхтавала артыкул «Крытыка буржуазнай метадалогіі гісторыі». Аспірант У. Ф. Шалькевіч абагульніў матэрыялы аб падрыхтоўцы філасофскіх кадраў у Беларусі за пасляваенныя гады. Шэраг даследаванняў прысвечваецца актуальным праблемам логікі, этыкі, эстэтыкі і навуковага атэізму.

Вырашана зрабіць выпуск такіх кніг перыядычным. Гэтаму дазваляе стварэнне выдавецтва ўніверсітэта.

Р. КРАСОЎСКІ.

Цяпер ва ўсіх адна гадоўная задача — паспяхова здаць сесію. Наш фотакарэспандэнт днямі пабываў на розных факультэтах і ў інтэрнатах і зазнаў студэнтаў у час падрыхтоўкі да экзаменаў. На верхнім здымку вы бачыце в'етнамскіх студэнтаў Чан Хыу Чун і Хоанг Кім Хунг, якія атрымліваюць кансультацыю ў выкладчыка Г. Г. Валокінай. Ніжэй — студэнтка другога курса хіміка Н. Градзіна пасля атрымання пяцёркі на экзамене па гісторыі КПСС. На трэцім здымку — рыхтуюцца да экзамена Люда Машынская. Фота М. НІЧЫПАРЭНКІ.

УСЛЕД ЗА МАРАЙ

Ён нарадзіўся на Брэстчыне, калі яна яшчэ знаходзілася пад пятой польскіх паноў. Бацька і не марыў аб вучобе сына, а хлапчук здзіўляў жыхароў вёскі Свішчова дасціпнасцю, зацікаўленасцю да ведаў, незвычайнай назіральнасцю. Многім хацелася сказаць:

— Глядзі, Дзмітрый Шаш, які талент у цябе расце. Дапамагай яму хутчэй стаць на ногі.

Але такога не гаварылі, таму што мары аб вучобе, тым больш аб вышэйшай адукацыі тады не маглі здзейсніцца.

Мінулі гады. У вёсцы і гарадах Заходняй Беларусі разам з Чырвонай Арміяй прыйшло шчасце. Яно аказалася вельмі кароткім. Набліжалася вайна. Дзмітрый Шаш, як і многія яго аднавяскоўцы, быў прызваны ў Савецкую Армію. У 1941 годзе ён загінуў.

...Цяжкім было дзяцін-

ства. Аднак дапамога дзяржавы пераконвала маці, што яе сын Сямён зможа здзейсніць запаветную мару свайго бацькі. Так яно і здарылася. Праўда, шлях да мэты аказаўся не простым. У 1952 годзе пасля заканчэння сямігодкі Сямён Шаш пайшоў працаваць. Ён стаў слесарам на чыгуны і адначасова вучыўся ў вячэрняй школе. Калі прызвалі ў армію, не хапала аднаго года да сярэдняй адукацыі. Толькі ў шасцідзесятым ён атрымаў атэстат сталасці. Тады Сямён быў ужо камуністам.

Па камсамольскай пачуццёўцы пасля службы ў арміі ён паехаў на будаўніцтва шыннага завода ў Днепрапятроўск. Днём слесар маладзёжнай брыгады попеч з дарослымі ўзводзіў карпусы, манціраваў абсталяванне, а вечарам садзіўся за падручнікі. Свабоднага часу не за-

ставалася. І ўсё ж юнак знаходзіў выхад для таго, каб сачыць за літаратурнымі навінкамі, наведваць тэатры, кіно.

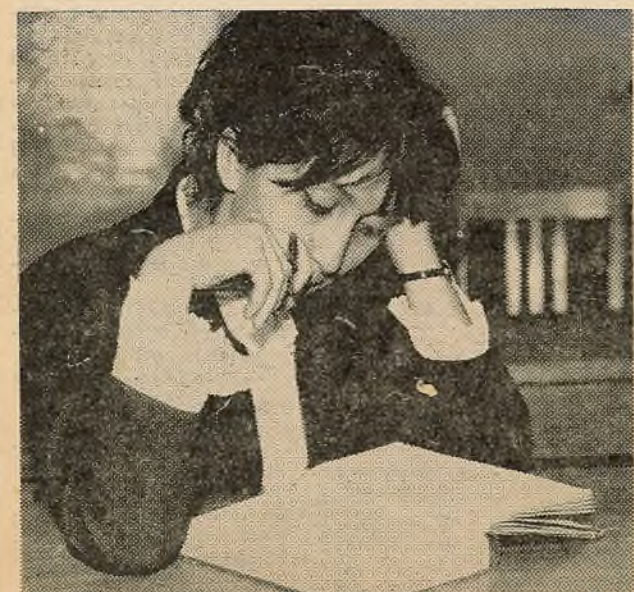
У 1961 годзе Сямён Дзмітравіч Шаш стаў студэнтам аддзялення філасофіі завочнага факультэта нашага ўніверсітэта. Першыя пяцёркі на экзаменах прыцягнулі ўвагу да яго і выкладчыкаў і аднакурснікаў. Ён вызначаўся сваімі глыбокімі ведамі, начытанасцю. Тая строга і лагічнасць мыслення, якая пакарала калісьці камандзіраў, а затым і інжынераў на камсамольскай будоўлі, цяпер хутка развівалася і шліфавалася. Любоў Шаша да філасофіі выяўлялася не толькі ў чытанні таўсценных кніг розных мысліцеляў, але і ў актыўным удзеле студэнта ў гарацкіх спрэчках на семінарах.

Жаданне падзліцца сваімі думкамі, перадаць другім набытыя веды

прывялі Шаша ў школу. Ён развітваецца з сябрамі на вытворчасці і ста-новіцца выкладчыкам гісторыі. Канешне, гэта было яшчэ не поўнай адпаведнасцю паміж працай і думкамі. Яно стала поўным, калі ў 1967 годзе, атрымаўшы дыплом выдатніка, Сямён Дзмітравіч паступае ў аспірантуру.

Яшчэ будучы студэнтам ён выбраў тэму даследавання — дыялектыка развіцця старажытнагрэчаскай філасофіі. Па ёй абараняў дыпломную, ёй стаў аддаваць усе свае сілы. На кафедрах гісторыі філасофіі і логікі добра ведаюць, як многа навічак-аспірант зрабіў ужо для будучай дысертацыі. І гэта за той час, калі датэрмінова і толькі на выдатна здаваў экзамены кандыдацкага мінімуму. Верыцца, што ён хутка дасягне запаветнай мэты.

І. ЛЕСАВЫ.

НА ПРАСТОРАХ РАДЗІМЫ ЦУДОЎНАЙ

Ніяк нельга сказаць, што студэнты ўзбагачаюць свае веды толькі за кошт працыганах кніг і праслуханах лекцый. Як толькі заканчваецца вясенняя сесія, шматлікія групы філолагаў, матэматыкаў, біёлагаў, журналістаў адпраўляюцца на вытворчую практыку, у экскурсіі і падарожжы. Адно з іх едуць, каб сабраць цікавыя народныя песні, казкі, паданні, другія, каб зрабіць новыя раскопкі на старажытных замчышчах, трэція абжываюцца ў глухих мясцінах прыроды, каб назіраць за з'явамі расліннага і жывёльнага свету.

Уражаннямі ад вытворчай экскурсіі географіў дзеліцца сёння на старонках нашай газеты асістэнт кафедры фізічнай геаграфіі зарубежных краін В. БАРУШКА.

Кожны год студэнты трэцяга курса з нецярпеннем чакаюць заканчэння экзаменацыйнай сесіі, каб хутчэй адправіцца ў цікавае падарожжа па прасторах нашай Радзімы.

Перон Мінскага вакзала. Настрой ва ўсіх урачыста-прыўзняты. Наперадзе цэлы месяц захапляючай паездкі. Апошнія словы-наказ намесніка дэкана факультэта Вадзіма Андрэевіча Жучкевіча... Падарожжа пачалося!

Масква — першы прыпытак. Сталіца, нягледзячы на золькі ранак, сустрэла нас прыветліва і шумліва... А пасланных наперад нашых разведчыкаў усё яшчэ няма. Але вось з'явіўся адзін з іх. Адрэз засыпалі яго пытаннямі: «Ну што? Дзе ўладкаваліся? Як тут?». Нашы «асланцы» былі малайцамі: найшлі добрае месца для адпачынку ўсёй групе ў 25 чалавек і здолелі заказаць білеты на Волгаград.

У першы ж дзень мы зрабілі экскурсію па Маскве. А пасля пабывалі ў Маўзалеі, неаднаразова — на Краснай плошчы, наведвалі ВДНГ, Траццякоўскую галерэю, Барадзінскую панараму, Навадзевіцкія могілкі і, вядома ж, храм навукі — Маскоўскі ўніверсітэт на Ленінскіх гарах.

Незабыўнае ўражанне ў нас засталася ад наведання музея Землезнаўства МДУ, ад праслуханах тут лекцый і гутарак навуковых работнікаў. Да гэтай пары перад вачыма стаяць цудоўныя карціны, макеты, схемы, якія адлюстроўваюць унутраную будову планеты і жыццё, што адбываецца на ёй. А якая калекцыя мінералаў! Здавалася, не будзе канца захапленню і ад наведвання падземных палацаў метро. Большасць жа нашых студэнтаў усё гэта бачыла ўпершыню. Кожны дзень мы ўставалі ў 6 раніцы, а клаліся каля 12.

Пасля Масквы нас чакаў Волгаград. Па дарозе з акон вагона мы з цікавасцю назіралі за зменай прыродных зон. Кантраст у параўнанні з Беларуссю быў адметным.

Яшчэ ў вагоне, згараючы ад нецярпення хоць што-

небудзь дазнацца аб горадзе-героя, усе мы шукалі волгаградцаў ці хоць бытых, хто пабываў у цудоўным горадзе. Гляджу — дзіўчаты ўжо акружылі некага. Падыходжу. Маладзенькі марачок — волгаградец, які адслужыў тэрмін службы. Дома ён не быў тры гады. І гэта без яго ўзялі помнік на Мамаевым кургане. Але ён ведае, дзе гэта, і цяпер нам пакажа. Разам з намі да акна прыліп і наш новы знаёмы. Усе пасажыры ў напружаным чаканні. І вось наперадзе, у вячэрняй імгле паказалася велічная фігура — сімвал Радзімы-Маці. Ціха ціха ў вагоне. У скронях аддаецца перастук калёс. Мы маўчым. Хочацца неўзабаве ўсё гэта ўбачыць самім. Раніцой чуць свет бяжым у экскурсійнае бюро заказваць аўтобус.

Першае знаёмства з горадам: плошчы, паркі, скверы, заводскія карпусы, набярная і вуліцы, вуліцы. Які ж ты прыгожы, горад, што выстаяў, паўстаў з руін і попелу! А вось і курган. Цяжка, вельмі цяжка словамі выказаць тое ўражанне, якое выклікаў помнік-ансамбль героям Сталінградскай бітвы. З заміраннем сэрца паднімаемся па першых ступеньках шырокай лесвіцы, якая вывела нас у алею пірамідальных таполяў. Нашаму зроку адкрылася скульптурнае афармленне помніка-ансамбля. Вось, нібы з вялікай рускай ракі, уздымаецца гіганцкая фігура воіна-волат «Стаяць насмерць».

За гэтай кампазіцыяй — дзве гарадскія сцяны. Левая прысвечана клятве сталінградцаў, правая — самай Сталінградскай бітве.

Сцены-руіны — каменная кніга, гераічны летапіс. Глядзіш на гэтыя каменны адбітак, на твары воінаў — і яны пачынаюць ажываць, перад вачыма паўстае карціна баёў. Глыбока хвалююць надпісы, зробленыя героямі бітвы на Волзе: «Аўтамат на шыі, 10 гранат пад рукою, адвага ў сэрцы — дзейнічай». Гэта пісаў Чуйкоў у інструкцыі для штурмавых груп.

А вось выліска з пратакола камсамольскага сходу:

Пытанне: «Ці існуюць уважлівыя прычыны адыходу з агнявых пазіцый?» Адказ: «З усіх апраўдваючых прычын толькі адна будзе прынята пад увагу — смерць».

Побач на прабітай асколкамі і кулямі сцяне нечая рука пакінула словы: «Калі загіну, лічыце мяне камуністам».

І раптам аглушальныя раскаты кананады парушаюць ўрачыстую цішыню, якая да гэтага парушалася толькі ледзь чутнымі размовамі ды шчоўканнем затвораў фотаапаратаў. Гэта было так нечакана, так узрушальна тут, на кургане, ля гэтых развалін-сцен. Мы замерлі. Што гэта? Экскурсавад тлумачыць, што сцены агучаны.

Затым мы чуем голас Леўітана: «Ад Савецкага інформбюро...» Гучыць строгі загад. Голас сціхае, і чуюцца задушэная салдацкая песня.

Мне ўсе цяжэй стрымаць слёзы, ды і не толькі мне. Я адыходжу ад сваіх, абаяюся лядовай сцяны і проста плачу. У памяці ажываюць расказы бацькі, які ваяваў на фронце з першых дзён вайны.

Ціха, моўчкі мы падыходзім на Плошчу герояў. У цэнтры вялізны вадзяны партэр, у якім адлюстроўваюцца шэсць скульптурных кампазіцый, што гавораць аб канкрэтных падзвігах воінаў Сталінградскай бітвы, неба, бязоркі.

Каля манументальнага рэльефа праходзім у залу Воінскай славы, у цэнтры якой вялікая мармуровая рука трымае факел з полымем Вечнага агню. Уверсе адлюстраванне ордэнаў. На сцяне гэтай круглай залы 34 сімвалічныя знаменны, на якіх высечаны імёны тых, хто аддаў жыццё ў баях за горад-герой.

Праз Плошчу смутку падыходзім на святую святых помнік — насыпны курган брацкіх магіл. Бясконы паток людзей серпанцінам цягнецца да велічнай скульптуры Маці-Радзімы, што высока ўзнялася над

курганам. Да яе хочацца дакрануцца, пакланіцца ў ногі. Я бяру жменню свяшчэннай зямлі каля яе падножжа. Пасля я паднясу яе прафесару Віктару Рыгоравічу Заўрыеву — удзельніку Сталінградскай бітвы.

Моўчкі спускаемся з кургана, садзімся ў аўтобус і едзем. Уражанне ад убачанага настолькі моцнае, што не хочацца гаварыць. Хочацца проста пра сябе падумаць, памаўчаць.

Пабывалі мы ў Волгаградзе і на ГЭС імя XX з'езда КПСС. Вадзілі нас усюды. — Вы з Мінска? — пыталі нас. — О, вы нашы пабрацімы. Як там ваша сталіца?

— Прыязджайце да нас на свята 50-годдзя Беларусі, — адказвалі мы на гасціннасць волгаградцаў.

Пабывалі мы і на Волга-Доне. Разам з намі на катэры знаходзіліся студэнты з Югаславіі са сваімі кіраўнікамі. Ім, вучучаючым рускую мову, былі прапанаваны льготныя пусцікі для паездкі ў Савецкі Саюз. Адрозжэ ж звязалася гутарка, абмен думкамі аб жыцці і вучобе студэнтаў. І, трэба сказаць, што яны зайздросцілі таму, што большасць нашых студэнтаў атрымлівае стипендыю, сур'ёзна вучыцца, а пасля па назаначэнню ўсе едуць працаваць. У іх адваротнае: за вучобу студэнт павінен плаціць, а пасля заканчэння вучбы вымушан сам шукаць работу.

Расстаемся, па-сяброўску паціскаем рукі. Вечарам мы едзем на Баскунчак. Што гэта за возера? Як там нас сустрануць?

Глыбокай ноччу прыехалі на станцыю Верхні Баскунчак і першым жа ранішнім прыгарадным поездом адправіліся на солепромысел.

І вось перад нашымі вачыма адкрылася «водная гладзь», больш падобная на вясенні, наздраваты снег. Мікалай Міхайлавіч Мармілаў, начальнік цеха па здабычы, падрабязна расказвае аб рабоце промысла, аб яго людзях.

Мы хадзілі пешшу па возеры уздоўж і ўпоперак і не пераставалі здзіўляцца гэтай цуду прыроды. Агледзі пустыні, што раскінуліся навокал, падыходзілі да адзіночна ў гэтым раёне гары Багдо. Гэта саляны купал, пакрыты вапнякамі, глінамі, пясканікамі. Аблязілі і агледзелі характэрныя для гары карставыя варонкі, нішы.

Сорак працэнтаў агульна-саюзнай здабычы, або 4,5 мільёна тон у год — вось што такое Баскунчакскі солепромысел.

Вяды прэснай на возеры блізка няма. Яе прывозяць. А ў выламах (выпрацава-

накопліваецца. Але што гэта за вада?! Чалавек, які скочыў у яе, не патоне, а выцесніцца, як мячык, настолькі яна насычана солямі. Ды тут яе і не называюць вадай, а — ропай. Ропы — азначае салёная вада.

Выязджалі мы ў таварных вагонах-гандолах, даверху нагнучаючых соллю. Паравоз пыхкаючы цягнуў састаў з 40 вагонаў па рэйках, вылажанах проста па возеры.

А ў наступную раніцу ў новым маршруце адкрыліся прасторы Волга-Ахтубінскай поймы. Многа скошанага і звезенага сена. На станцыях гандлююць кавунамі, дынямі, памідорамі. Астрахань. Знаёмства з горадам, музеямі. З цікавасцю аглядалі велічны помнік ваенна-інжынернага мастацтва і архітэктуры XVI ст. — Астраханскі крамль.

Пабывалі ў вядомым Астраханскім запаведніку. 15 гадзін на катэры па воднай гладзі шматлікіх волжскіх пратокаў, сярод зарасніку чатырох-шасціметравага чароту — такі быў шлях да месца, дзе расце роза Каспія — чароўны лотас.

Навуковы супрацоўнік запаведніка Яўгенія Уладзіміраўна Сераглазава многа і цікава расказвае нам аб гэтым цудоўным краі, аб яго раслінным і жывёльным свеце, аб тым, як працуюць тут многія спецыялісты і вучоныя. Мы атрымалі прыветнае запрашэнне наведваць запаведнік у больш цікавы час — вясной і запрашэнне студэнтам прыязджаць на практыку.

Назаўтра аўтобус вёз нас у гаспадарку буйнейшага ў свеце па вытворчасці чорнай ікры і балыка аранжэйнага рыбакамбіната. Няўрымслівыя студэнты задаюць дзесяткі пытанняў дырэктару, галоўнаму інжынеру, рабочым: «Як працуе? Колькі атрымліваецца? Дзе і як жывяць? Дзе і як ловіць рыбу? Калі рыба бывае самай смачнай? А гэта што?» і г. д.

У сталовай камбіната нас на славу частавалі абедам з рыбных блюдаў. Пасля шафёр Барыс Мікітавіч на аўтобусе камбіната павёз нас у сяло Караваннае — ардэнаносны калгас імя У. І. Леніна. Студэнты часта потым гаварылі: «Караваннае ў нашай экскурсіі было сонечным зайчыкам». Гэта сапраўды так. Цяжка забыць гутарку са старшынёй калгаса, дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР. Ён нямаў быў здзіўлены, калі дазнаўся, што мы з Мінска.

— Беларусі... Я ваяваў у Беларусі. У вас многа вады, — гаворыць Аляксандр Іванавіч.

Нам здаецца, яно тымкі

тут — паліўное. А ваду для піцця ў сяло прывозяць за 15—20 кіламетраў.

Ад двухгадзіннай размовы з эканамістам мы былі проста ў захапленні. Якое веданне прыроды, клімату, глебы, агра-тэхнікі зямлі! А пасля нам усё на месцы, у полі, паказалі аграном калгаса, брыгадзір. Калгаснікі ўсюды сустракалі нас з вялікай ветлівасцю.

Далейшы наш шлях ляжыць у Арджанікідзе, у маляўнічых горах. На турбазе ў першы ж вечар выступілі з імправізаваным канцэртам. Тут такі звычай: кожная група дае канцэрт. А песні, выкананыя на нашай роднай мове, такія, як «Касіў Ясь канюшыну», «Як пагнала бабуленька куранятак пасці», выклікалі сапраўдную бурю авашы ў зале.

Паход на ляднік і да вадападаў, збор горных парод, захапленне снежнымі вяршынямі гор, а пасля дождж і снег пасля саракаградуснай жары ў Караваным — усё гэта ашаламіла нас. Здавалася, што розум не змесціць, не пераварыць гэтай масы ўбачанага і пачутага. А наперадзе нас чакалі новыя нечаканыя сюрпрызы.

Працягваем свой шлях па Ваенна-Грузінскай дарозе. Насустрач нам, ярка ззяючы на сонцы сваёй эмблемай, імяў МАЗ. «Таварышы! Глядзіце, наш зуброн! Ура! Ура! Ура!!!». Здавалася, аўтобус разарвецца. Шафёр спыняе машыну і гаворыць нам: «Моладзь, крыху цішэй, а то горы абрушацца».

Ваенна-Грузінская дарога праз Галоўны Каўказскі хрыбет прывяла нас у сталіцу Грузіі — цудоўны горад Тбілісі. За тры дні прабывання ў горадзе мы пабывалі ўсюды, а наперадзе нас чакалі мора, горад Батумі, чайныя плантацыі і чайная фабрыка, Батумскі батанічны сад. Усё гэта мы бачылі.

Пахадзельны, загараючы, стомленыя, мы пакідалі Батумі. На гэты раз дарога павяла нас дадому, у родную Беларусь — блакітную, сінюю, з акасамітнымі лугамі і дубровамі, з пахучымі сасновымі барамі.

Прайшло ўжо нямала часу пасля заканчэння вытворчай экскурсіі. Адпачатыя шматлікія фотакадры, зазнятыя ў дарозе. І, гледзячы на іх, зноў і зноў перажываеш усё ўбачанае і пачутае.

В. БАРУШКА, асістэнт кафедры фізічнай геаграфіі зарубежных краін.

На здымках: помнік-ансамбль, прысвечаны гераічным абаронцам Сталінграда; студэнтка Тацяна Шыро-

Усім беларуская ёлка да спадабы.

Фота М. Нічыпарэнкі.

Студэнцкія рэцэнзіі

СЭРЦА КАМУНІСТА

«Жывасць розуму, народная прастата, прыняццё, прывабнасць яго як асобы, натуральная сціпласць і востры з добрым гумарам склад думкі і мовы ўсюды выклікалі да яго прыцягваючы пачуццё павягі», — так гаворыць аб Кірылу Пракопавічу Арлоўскім В. Панамароў, аўтар аповесці «Мяцежнае сэрца», надрукаванай у часопісе «Неман» (№№ 9—12 за 1968 год).

Новая работа журналіста аб выдатным сыне беларускага народа несумненна зацікавіць чытачоў. Гэта праўдзівы расказ аб нашым сучасніку, чалавеку цікавага лёсу.

Усё жыццё К. П. Арлоўскага прайшло ў барацьбе, бяскончых пошуках, у радасных перамогах. Чалавек гэты пражыў вялікае жыццё і пакінуў у ім вялікі след.

Сам факт, што ў творы дзейнічае рэальна існуючая асоба, прыцягвае чытача. Аўтар умее правільна і цікава выбраць патрэбныя падзеі, сканцэнтраванае ўвагу на галоўным. Тут Валянціну Панамароў дапамагае журналісцкае чутцё, уменне з мноства падзей і спраў героя выбраць важнейшае. Праз эпизоды раскрываецца шматгранная натура Арлоўскага з яго смеласцю, патрыятызмам і вялікім мяцежным сэрцам.

У нарысе вы не сустрэнеце так набіўшых аскаміну працяглых экскурсы ў мінулае героя. Аб жыцці Кірыла Пракопавіча сказана скупа, асобнымі штырхамі. Гэта патрэбна, каб падвесці чытача да галоўнага — раскрыць душу героя.

Цікавы ўжо пачатак аповесці. Некалькі думак аб Арлоўскім, якія выпадкова падслуханы аўтарам у розных месцах, цікавыя і нацягваюць.

Дзеянне разгортваецца паслядоўна і даволі імкліва. Але сяды-тады паміж эпизодамі парываецца сувязь, і гэта стварае некаторую складанасць пры чытанні.

Вобраз Кірыла Пракопавіча Арлоўскага ў цэнтры увагі аўтара. Аднак аўтар

не робіць свайго героя звышчалавекам. Герой Панамарова звычайны і ў той жа час ён асаблівы, гэты бязрукі, хворы старшыня калгаса, які здолеў вывесці свой «Рассвет» у лік лепшых у краіне. Аўтар не расказвае, які энергічны і разумны яго герой, а паказвае гэта на канкрэтных яго справах.

Ужо ў маладыя гады імя Арлоўскага стала вядома ўсёй рэспубліцы. Весткі аб легендарным Арцёме (так звалі Арлоўскага ў атрадзе) — вызваленцы бедных — пераліталі з вёскі ў вёску, прымушалі не спаць панах беларускіх карнікаў. Прайшлі ліхія гады грамадзянскай, і вось перад чытачамі зноў Кірыл, загартаваны ў баях. Ён ужо ў Іспаніі. Ён зноў там, дзе цяжка.

І, нарэшце, падзеі вайны сорака першага года... Партызанскі атрад. Слава аб бясстрашным Кірылу становіцца легендарнай. Арлоўскі цяжка паранены. Амаль бязрукі ён зноў прымае атрад. Камісар зноў у страі.

У пасляваенны перыяд, нягледзячы на цяжкія раны, герой пайшоў туды, дзе цяжэй — становіцца старшынёй адстаючага калгаса. У аповесці-нарысе (так я вызначыла б жанр «Мяцежнае сэрца») многа выразных эпизодаў, якія запамінаюцца, хваляюць. Асабліва выдзяляецца па эмацыянальнаму гучанню эпизод сустрэчы Кірыла Пракопавіча з фашысцкімі малодчыкамі, якія спакойна распявалі ў п'яным выглядзе песню гітлераўскіх салдат на адным з сонечных пляжаў Балгарыі праз 20 год пасля вайны: «Бязрукі чалавек з двума залатымі зорачкамі спыніўся пры уваходзе, і, стрымліваючы ярасць, прывёў па зале сваімі пякучымі, як халодная шабеляная сталь, палкоўніцкімі вачыма — і гоман сціх.

Павісла тая жудасная, падвальная цішыня, якая ад звону падаючых вілак і шкла здавалася яшчэ глыбей і глушэй. Адзін з малодчыкаў так і застыў з павіслай у паветры рукой, застылымі неміргаючымі ва-

чыма і круглай чорнай дзіркай нямой пашчы... Упершыню я ўбачыў гэты гіпнатызуючы, страшны погляд Арлоўскага, накіраваны на ворага...»

Нягледзячы на ўсе вартасці, аповесць усё ж мае некаторыя адрэкі, якія, безумоўна, зніжаюць агульнае ўражанне.

Застаецца незразумелым, чаму аб пасляваенным жыцці сказана так мала, скупа? Аб 50—60-х гадах няма ўвогуле нічога, калі не лічыць не зусім удалы, паспешлівы расказ аб паездцы ў Балгарыю. А менавіта за гэтыя гады Кірыл Пракопавіч удастоен звання Героя Сацыялістычнай Працы.

Не пакідае добрага ўражання і сустрэча балгарскіх сяброў у «Рассвете». Ужо вельмі тут усё пампэзна і ідылічна. Сустрэкаюцца адрэкі мовы і стылю, апісальнасць замест паказу.

І усё ж аповесць цікавая. Яна цікавая ўжо тым, што «збіты» сюжэт (апавяданне аб сучасніку) загаварыў паномаму, тым, што перад чытачамі не які-небудзь «абагульнены вобраз савецкага чалавека», а жывы, рэальны чалавек, спрамамі якога па праву ганарыцца краіна.

Г. СЫРАЕЖКА,
студэнтка IV курса
журфака.

ПЕСНІ НАД ВОЛГАЙ

Па вагоне пранёсся вокліч: «Волга! Волга!» Захлопалі дзверы купэ, усе стоўпіліся ля вакон... Цішыня. І раптам нехта зацягнуў: «Из-за острова на стрежень...»

Наш поезд набліжаўся да Казані. Мы выйшлі на перон вакзала, і першымі нашымі словамі былі: «Ой, колькі снегу!», хоць мы і раней чулі аб казанскіх морозах.

Нас віталі студэнты Казанскага ўніверсітэта. Гэта была шчырая, сардэчная, сапраўды студэнцкая сустрэча.

Канцэрты мы павінны былі даваць праз дзень, а ў гэты сустрэчны вечар мы

прадугледжвалі пазнаёміць казанскіх сяброў усяго з не-

калькімі нумарамі нашай праграмы, найбольш выразнымі па нацыянальнаму характару. Але наша маленькае прывітанне зацягнулася аж на паўтары гадзіны. Прымалі нас вельмі цёпла, усе нумары выконваліся па некалькі разоў.

На наступны дзень мы зноў выступілі ва ўніверсітэце. Зала была перапоўнена. Кожны наш танец выконваўся па два-тры разы. Але ніхто не адчуваў стомленасці. Пасля заканчэння канцэрта нам паднеслі памятны падарунак і букет жывых кветак. Гэта было для нас самым прыемным.

Пасля канцэрта студэнты геаграфічнага факультэта запрасілі нас на «Агеньчык».

Апошні дзень мы прысвяцілі знаёмству з горадам. Экскурсія пачалася з наведання пакоя-музея У. І. Леніна ва ўніверсітэце, які носіць імя Ільіча. Даведаліся мы і аб гісторыі старэйшай навукальнай установы. Потым пабывалі ў музеях Горкага і Шаляпіна, аглядзелі Казанскі крэмль.

У гэты ж дзень нас запрасілі на рэпетыцыю танцавальнага калектыву. Мы паказалі беларускі танец «Лядоўская кадрыль», у сваю чаргу казанскія сябры развучылі з намі татарскі «Танец джыгітаў» і раскрылі яго характэрныя рысы.

Вечарам адбыўся канцэрт у педінстытуце. Калі мы ўвайшлі ў залу, яна была ўжо перапоўнена. Раздаліся апладысменты.

Канцэрт прайшоў выдатна, нам вельмі дзякавалі студэнты і выкладчыкі. На вакзал мы паехалі адразу ж пасля канцэрта. Было вельмі сумна расставалася з горадам, з гасціннымі казанскімі студэнтамі.

Поезд кранаецца з месца. «Да сустрэчы!.. Прывітаем у Мінск!» — разносіцца па вакзалу.

Т. ПАДАБАЕВА,
С. БАШКІРАВА,
студэнткі хіміфака.

У НАС ТОЛЬКІ
ЗДОЛЬНЫЯ...

Усё пачалося проста, яшчэ ў мінулым годзе.

Неяк студэнт філалагічнага факультэта Федзя Шкіранда прапанаваў сваім таварышам, якія вучылі польскую мову:

— У гэтым годзе мы заканчваем заняты польскай мовы. А што калі нам прадоўжыць яе вучэнне?

— Прапанава Федзі добра, — падтрымаў таварыша Валерыя Лапата. — І Вечаслаў Лявонавіч нам дапаможа.

І сапраўды, выкладчык польскай мовы В. Л. Вярэніч пайшоў насустрач. Была арганізавана група студэнтаў, якія захацелі далей працягваць вучэнне польскай мовы. Сюды ўвайшлі лепшыя студэнты Віктар Амеліч, Валерыя Лапата, Аляксандр Чарнушэвіч, Федзя Шкіранда, Рыта Вярбіцкая, Эльвіра Мазанік і іншыя.

Адразу пасля летняй сесіі студэнты гэтай групы на чале з выкладчыкам выехалі ў Літоўскую ССР. Мэта паездкі заключалася ў зна-

ёмстве з гаворкамі і мовай палякаў, якія жывуць на тэрыторыі Літвы. Юнакі і дзяўчаты пабывалі ў пасёлках і вёсках. Яны не толькі ўдасканалі веданне польскай мовы, а таксама вялі навуковую працу, сканцэнтраваны ўвагу на ўзмацненні славянскіх моў.

Зараз працягваюцца заняткі. Студэнты адзін раз у тыдзень займаюцца ў Акадэміі навук БССР. У іх карыстанні магнітафон, грамплацінкі, неабходныя кнігі, слоўнікі, газеты.

— У хуткім будучым мы, магчыма, зробім паездку ў Польшчу, — гаворыць выкладчык В. Л. Вярэніч. — Хто ведае, пройдзе час, і напэўна, з нашых студэнтаў выйдзе добрая перакладчык з польскай мовы, навуковай супрацоўнік.

— Абаязкова, — пацвярджае словы выкладчыка Валерыя Лапата, — бо ўсе ўмовы ў нас на гэта ёсць. А здольнасці? У нас толькі здольныя, — дадае жартаўліва. С. БАЛОТКІН, студэнт.

ХАЦЕЎ ВЫДАТНА І..
РАЗГУБІЎСЯ

Уводзіны ў літаратуразнаўства — першае выпрабаванне першакурснікаў філалагічнага факультэта аддзялення рускай мовы і літаратуры.

— Увогуле студэнты выявілі трывалыя веды прадмета, — гаворыць выкладчык Мікалай Сцяпанавіч Карабан, — але, як і ўсе першакурснікі, шмат хваляваліся, і ад гэтага не ўсе адказы былі трапнымі.

Выдатны адзнакі атрымалі Г. Галкіна, С. Дзелец, М. Гаргун.

Пасля экзамена хтосьці, атрымаўшы ў залікоўку «хор», пажартаваў: «Хотел «отлично» — растерялся».

М. ЛЯСУН.

І ў інтэрнатах гарачая пара — у ленпакоях і ў жылых памяшканнях студэнты старанна рыхтуюцца да чарговых экзаменаў. Месца ў бібліятэках і чытальных залах не хапае. Гэта не дзіўна — у нашым ўніверсітэце на стацыянары цяпер займаецца прыкладна 8.000 студэнтаў, ды і многія заочнікі ўжо прыехалі.

Фота М. НІЧЫПАРЭНКІ.

Адказы рэдактар
М. І. ІОСЬКА.